

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése június végével lejárt, tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket ideje korán megújítani sziveskedjenek.

A „Közérdek“ előfizetési díja:

egész évre 6 frt — kr.
 fél évre 3 „ — „
 negyed évre 1 „ 50 „

A „KÖZÉRDEK“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A közigazgatás.

Disszonancia akkor keveredhetet volna a képviselőház fiáléjába, hogy ha nincs meg Széll miniszterelnöknek az a politikai és államférfi tapintata, amelynek a Ház utolsó ülésében újabb tanúságát adta. Bizony nagy mértékű önmérsékletre és higgadságra volt szükség, hogy ez alkalommal a komárommegyei inkvizíció bíráta mellett ne részesüljön egy csattanós kis kritikában az interpellálónak eljárása is. Nem az ő parlamentbe nem illő kifejezéseiről szólunk, — hisz ezért megkapta Perczel elnöktől az energikus figyelemzetést — hanem szólunk Pichler egész föllépésének megokolatlan voltáról.

A közigazgatás becsülete érdekében szólalt föl, ezt hangoztatta nagy nyomatékkal. Hogyan? azt hiszi Pichler Győző, hogy ennek a mi közigazgatásunknak becsülete az ő védelmére vár? Azt hitte, hogy ha ő remegő hangon föl nem szólal a magyar közigazgatás becsülete mellett. — ha ugyan ezt egy pár embertelen fenevad elvetemültsége befoltozni képes — az megvédetlen maradt volna?

Lehet, hogy ilyen nagy véleménynyel van saját föllépésének szükségéről a függetlenségi párt Benjáminja, de az meg bizonyos, hogy széles e honban magánosan áll vele. Nemcsak ő olvasta a komárommegyei kegyetlenkedésről szóló tudósításokat, és higgye el, hogy nemcsak ő benne támadt föl az ország képviselői közt annak az erős érzete, hogy ezek a vadállati cselekedetek — ha tényleg ugy estek meg, mint ahogyan az eddig nyilvánosságra jutott — a legerélyesebb megtorlást követelik.

Miért hogy mégsem vállalkozott más az interpellálás szerepére?

Kétségkívül azért, mert minden ember az országban rögtön belátta azt is, hogy olyan kormány alatt, mint a mostani, olyan belügyminiszter alatt, mint Széll Kálmán, sem az eset legszigorubb megvizsgálása, sem az egész vonalon való példaadó megtorlás nem maradhat el. Ha Pichler annyira félt tőle, hogy mit szól ez esethez a külföld, akkor kár volt ugyanannak a külföldnek a szemében ugy tüntetni föl a dolgot, hogy parlamenti interpellációra szorul Magyarországon az ilyen sötét középkori rémtett, ha méltó megtorlást elérni akarjuk.

Széll miniszterelnök hármassal, dicséretes föladatot végzett azzal az egyszerű, rövid feleletével, melyet általános tetszés közt az interpellációra azonnal megadott s amelyet a Ház nyomban, egyhangulag tudomásul vett.

A miniszterelnök ugyanis elsöbben megadta az interpellációra azt az érdemleges választ, amelyet a jog, törvény és igazság órától mindenki méltán elvárt. De másodsorban hangja nyugalmával, s a szigorú megtorlás természetes voltának feltüntetésével a miniszterelnök igen tapintatosan paralizálta azt a kellemetlen hatást, melyet nálunk is, másutt is a kérdések parlamenti fölvetése felkölfeni nagyon alkalmas volt.

Végül harmadszor a miniszterelnök végezte azt a föladatot, melyet pedig Pichler nagy hangon magának viudikált: tudniillik a miniszterelnök védte a magyar közigazgatás becsületét és rámutatott arra, hogy egyoldalú jelentések alapján eljárni nem szokott, itélkezni most sem fog. Az audiatur et altera pars elvét vallotta a miniszterelnök.

Ez az, amit halálával és örömmel fogad a magyar köz-

igazgatás derék tisztviselői kara. Nehéz, felelősségteljes, fárasztó munkában görnyed, olyan anyagi rekompenzációval, mely távolról sem mondható ellenértéknek az önfeláldozással végzett szolgálatokkal szemben. Hogy történnek visszaélések, az a jelen esetben nem a közigazgatás büne, hanem egyes embereké. Helyes, jogos, szükséges, hogy ezek méltóképpen bünhődjenek.

De ne felejtjük, hogy talán még el sem mult egészen annak ideje, amikor divat volt mindenáron a közigazgatási kart szidni. Ezzel szemben volt elégtétel Széll miniszterelnök megjegyzése és az a kijelentés, hogy sem eddig, sem most, sem ezután nem nyilatkozik és nem itél soha az altera pars meghallgatása nélkül. Szigorúan megtorolja mindig a közigazgatási visszaéléseket, de sohasem anélkül, hogy előbb lelkiismeretesen meg ne vizsgálná a másik fél, a közigazgatási tisztviselő szempontjából is az ügyet.

Nemcsak a komáromi kegyetlenség megtorlását, de éppen a tegnapi interpelláció hangja miatt ezt a belügyminiszteri kijelentést is megkívánta a közigazgatás becsülete. (K. sz.)

Az Emke közgyűlése.

Az „Emke“ tudvalevőleg ez idei közgyűlését szeptember hó 17-én tartja meg Gyulafehérvárt. A gyulafehérvári fiókkör most küldötte szét az e közgyűlésre szóló díszes meghívóit. A meghívó egész terjedelmében a következően szól:

Meghívó. Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület igazgató választmánya Gyulafehérvár szab. kir. város közönségének meghívására az egyesület XV. közgyűlését folyó évi szeptember 17-én Gyulafehérvárt határozta megtartani.

Ez elhatározás alapján a közgyűlést rendező fiókkörünk t. czimemet hazafias üdvözléssel hívja meg, azon reménynek adván kifejezést, hogy elővetelével egyesületi működésünkben részt veendő és az egyesület munkásságát becses megjelenésével elősegíti.

Gyulafehérvárt, 1899. július hó 6-án.

Ávéd Jákó, Novák Ferenc, Dr. Elek Viktor,
alelnök. kir. tanácsos polgármester, alelnök.
mint a fiókkör elnöke.

Dr. Mayer Ödön, Issekutz János,
jogtanácsos. titkár.
Dr. Gál Béla, Roska József, Csécskedy József,
jegyző. ellenőr. pénztárnok.

Dr. Mohay Sándor, dr. Téri Ödön, dr. Náthán Bernát, dr. Emmanuel Gy., dr. Deutsch Mór, dr. Hartenbaum S., dr. Ujfalussy József, Kádár Miklós, Jónás Géza, Polonyi Gyula, Eröss József, Sárdy Miklós, dr. Kóródy Péter, Fogarassy János, Kryzewsky Géza, Fuchs Nándor, Deutsch Adolf, Wagner Sándor, dr. Fejér Gerő, Csiky Miklós, Bartha Győző, Baumann Nándor, Bálint Ferencz, Péter János választmányi tagok.

Sorrend:

1899. szeptember 16-án ismerkedési estély a Hungária szálló éttermében.

1899. szeptember 17-én a reggeli 8 óra 15 perczkor érkező vouatnál az EMKE központi választmányának ünnepélyes fogadtatása Gyulafehérvár város közönsége részéről.

Ünnepélyes bevonulás a városba, hol is a Hungária előtt a vendégeket a fiókkör üdvözlö.

Délelőtt 10 óraker gyülekezés a Hungária szálló kávéháza helyiségében.

11 óraker az EMKE lobogója alatt felvonulás a várba a főgimnázium disztermébe, ahol a közgyűlés tartatik meg a következő szokott

Tárgysorozattal
(az alapszabályok 16. §-sa értelmében):

- Elnöki megnyitó.
- A jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag kiküldése.
- Erzsébet királyné ő Felségéről kegyeletes emlékbeszéde gr. Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspöknek.
- Az igazgató választmány — a vidéki választmányok működésére is kiterjedő — évi jelentésének és

indítványának, nemkülönbén az igazgató választmány határozatai ellen netán beadott felebbezéseknek előterjesztése és elintézése.

e) Az igazgató választmány előterjesztése a megelőző évi zárszámadásra, pénztári és vagyoni állapotra vonatkozó számvizsgáló-bizottsági jelentésről; a felmentvények megadása, továbbá a költségvetés megállapítása.

f) Az egyesület tisztviselőinek, tiszteletbeli tisztviselőinek és tiszteletbeli tagjainak, igazgató-választmányának és három tagu számvizsgáló-bizottságának megválasztása, a hivatali állások szervezésének és a hivatalnokok javadalmazásának helybenhagyása.

A választás közfelkiáltással, vagy 10 tag kívánatara titkos szavazással és a tisztviselőkre nézve általános, a választmány tagjaira nézve pedig viszonylagos szótöbbséggel történik.

A tisztikar tagjai a közgyűlés által 6 évre választatnak, de jogában áll a közgyűlésnek egyes tisztviselőket szerződéses viszonytal állandósítani is. A tisztviselőnek a közgyűlés az igazgató-választmány előterjesztésére tiszteletdíjat, fizetést, javadalmazást és nyugdíjat állapíthat meg.

g) Tagok önálló indítványai, melyek az igazgató választmányhoz a közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban benyújtattak.

h) Az egyesületi alapszabályok, általános munkaterv, ügyrend és más szükséges szabályzatok és utasítások megállapítása, vagy módosítása fölött határozathozatal.

Egyes tagoknak a tárgysorozatban kitűzött önálló indítványait a közgyűlés újabb tárgyalás, esetleg érdemleges intézkedés végett az igazgató-választmányhoz utasíthatja.

Délután 2 óraker társas ebéd a sétatérén.

Ebéd után a város nevezetességeinek megtekintése.

A lövész-egylet által a lövöldében rendezendő nép-ünnepély megtekintése.

Mindennemü kérdésre készséggel és késedelem nélkül felvilágosítást ad a fiókkör elnöksége, hová a megkeresések és esetleges pénzüsszegek küldendők.

Ebédjegy 3 frt, mely összeg szeptember hó 7-ig a fiókkör elnökehez küldendő be.

Felkérjük a t. Czimet arra, hogy a gyűlésen megjelenési szándékáról szeptember hó 7-ig elnökségünket értesíteni sziveskedjék a végből, hogy a kellő szállásról gondoskodhassunk. Azon vendégek, kik szállodákban ohajtanak elszállásolva lenni, abbéli ohajtásukat sziveskedjenek az elnökségünél jelezni.

Kedvezményes vasuti utazási jegy válthatására egy kocsi-osztálylal feljebb szóló igazolvánnyal szolgál a kolozsvári főtítkári hivatal.

Az EKE által rendezendő kirándulások.

I. Szeptember 18-án kirándulás a Detonátára. Indulás Gyulafehérvárról d. e. 4 óra 37 perczkor. Érkezés Zalathnára 7 óra 28 perczkor.

Fogadtatás Zalathna község előljároságától.

Megtekintése a kőcsiszoló iskolának, kohóknak stb.

Rövid reggeli után indulás d. e. 10 óraker kocsikon Bucsum-Cserbun és Izbitán át Bucsum-Szászáig. Innen gyalog (2 kmtr.) a Detonátáig. Délután 1/2 óraker ebéd az EKE detonátái menedékházában. Este visszatérés Abrudbányára és vacsora után itt meghálás.

Szeptember 19-én. Délelőtt 8 óráig a város futolagos megtekintése és 9 óraker tovább utazás a verespataki zuzó művekhez és aranybányákhoz. Estére Zalathnára visszatérés és itt meghálás.

Szeptember 20-án reggeli 5 óraker vasuton visszaindulás Kolozsvárra.

II. Szeptember 18-án. Kirándulás Algyógyra. Gyulafehérvárról indulás reggel 4 óra 11 perczkor. Érkezés Romoszra 5 óra 9 perczkor. Innen kocsikon Algyógyra.

Reggeli az EMKE alapította m. kir. állami gr. Kun Kocsárd székely földműves iskolában. Azután az intézet megtekintése. Kun Kocsárd gr. sirjának megkoszoruzása. Kirándulás a fürdőbe. Itt ebéd és d. u. 6 óra 28 perczkor visszatérés Kolozsvárra.

A kirándulási költségek személyenként Abrudbánya,

Verespaták és a Detonátára 16 frt. A kirándulási költségek Algyógyra 5 frt.

Akik a kirándulásban résztvenni ohajtanak, kéretnek a kitüntetett összegnek felét az EKE. titkári hivatalához Kolozsvárra beküldeni, mely összegbe az étkezési, kocsis- és vasúti költségek be vannak számítva.

Levelezés.

(Vidéki levél.)

Maros-Csúcs, 1899. júl. 7.

Becsés lapunk több olvasója „meginterwiewolt“, mi az oka, hogy nem írok semmit, talán meghasonlításba jöttem a t. szerkesztővel, vagy mi?

En azt is megmondom, csak előbb gombolkozzam be, mert kutya egy hideg van. Ha a nagyhatalmak a hágai konferencián „nyakig fegyverben“ csinálják a „világbékét“, ilyen saranyu hideg szelben miért ne lenne szabad nekem is állig begombolkozva írni meg e vidéki levelet?

Kánikulában vagyunk, azt mondja még az enyedi kalendárium is, de csak annyiban igaz, hogy kutyának való időjárás van. A rendkívüli szárazság mellett némelykor oly sanyaru szél fúj, hogy az ember szinte vágyik a kandalló téli melegéhez.

Teljes életemben peches ember voltam, de most mégis áldom az Istenemet, hogy nem vagyok fürdőtulajdonos. Mind elszőktek volna a vendégeim, aztán sétálhatnék a „Kursalon“-ban, mint az örmény az üres boltban.

A szegény diákokat tudom sajnálni igazán, kik a gigerli-ruhában reggelenkiut,

„Mikor senki nem látja,
Mikor senki nem hallja“ ... (Arany János.)

markukba fuvá dudolják:

„Sujt az átok egész nyáron át,
Zalogházban van a nagy kabát.“ (Bukovai Absz.)

Veszekedett egy idő, erősen lehangolt mindenkit s így engemet is. Nem tudom, Falb hány kritikus napot jelölt ki, de azt látom, hogy ha mindig így tart az idő, nekem mindennap „kritikus“ nap lesz ebben az esztendőben.

Hogyne, kérem! Most van a „gomba-évad“. Igaz, hogy önk újsgirók ezt „ugorka-szezon“-nak hívják. Lehet, hogy a szerkesztők a prézlis csirkét ugorkasalátával szeretik, de én csiperke garnirunggal; önk a paprikást kovászos ugorkával, én pedig keserű gombával. De jaj! tíz hete nem volt esőnk, eső nélkül pedig a gomba nem terem (még bolondgomba sem, e vidéki jevelen kívül).

Igy már csak megmaradok a tejes puliszkával, de félek, hogy ebből is kifogyok. A legelő kiszült, a tehének nem tejelnek, a kukorica sárga és törpe a sok száraz hideg szeltől. Maholnap ezzel is úgy lesznek, mint az a szegény ember, ki így szolt: „Ha volna zsirom, mint ahogy nincs lisztem, serpenyőt adna a szomszédasszony, mennyi palacsintát enném!“

Ugyan mondja meg már most a t. szerkesztő ur, hogy ily sanyaru idő és énni komor aggodalmak között miről is írjon egy vidéki ember? Itt nincs Ö. T. egyelet, vadásztársaság, az agg honvédek egylete is csak egyetlen egy 87 éves öreg honvédből áll. Ebből képzelheti, milyen egyhangú a falusi élet.

Nálam éppen nem mondható irigylésre méltónak a magány, mivel haza jött három kollégista fiam, itthon van három nem kollégista leányom, ezek hatan olyan zajt csinálnak a „tanuló“ szobában, hogy ha a t. szerkesztő ur szobájával telefon-összeköttetésbe hoznám, megátkozna Edisont találmányáért.

Hanem hogy a nyomdafestéket ne fogyasszam ingyen, megírom, hogy folytak le a vizsgák.

Június 11-én voltak a vallásvizsgák. A görög katolikus vizsgáján jelenvolt dr. Rád gör. kath. esperes ur Maros-Ujvárról. Meg is volt a hatása. A két község román lakóinak apraja-nagyja jelen volt, kik ihletett áhitattal hallgatták ugy a főtisztelendő Esperes ur nyájas kérdéseit, mint a gyermekek bátor feleleteit. A reformátusok vizsgáján nem volt senki a tanító személyzetén kívül. Hamarabb lejárt a vizsga, mert kevesebben vannak, mint a románok. Átmentem a másik terembe. Éppen akkor kezdte záróbeszédjét a nagy tiszteletnök örvendő esperes ur. Megdicsérte ugy a hitoktató öreg lelkész urat, mint a gyermekeket, buzdította a szülőket az iskoláztatás fontosságára, mondván: „Elvész a nép, mely tudomány nélkül való.“ A lelkes, buzdító beszédre a jelenvolt szülők megilletődve, őszinte lelkesedéssel ígérték, hogy ezután pontosan iskoláztatják gyermekeiket.

Mit gondol a t. szerkesztő ur, nem volna-e czél-szerű, ha a mi részünkről is mutatná a felsőbb hatóság érdeklődését a népiskola iránt?

Nyolcz nappal később volt a zárvizsga tek. Gáspár János gondnoksági elnök ur jelenléte és elnöklése mellett. A gyermekek értelmes felelete ugy az elnök

urat, mint a szép számmal jelenvolt szülőket is meglepte.

A jó tanulók jutalmazására az elnök ur 8 frtot, az igazgató 2 frt 20 krt adott össze, mely összegből 18 növendék kapott jutalmkönyvet. Az I. osztályban 2, a II-ikban 3, a III-ikban 3, a IV-ikben 5 és az V-ikben 5 növendék.

Az elnök ur meleghangú beszédben buzdította ugy a szülőket, mint a gyermekeket, hogy jövőre több gyermeknek lehessen jutalmat adni.

Most már élvezem a nyugalmat, de nem a semmittevéseben, hanem unalmamban tudományos munkán töltöm az eszemet. Alsófehér vármegye 1883-ban megindított földrajzát akarom összeállítani.

Hanem most már engedjen meg a t. szerkesztő ur, többet nem tudok írni, mert bo. ul, amikor borul, az én kedvem derül, hogy mikor derül az idő, megint beboruljon a kedvem már 10 hét óta. Megyek ki a szabadba, hogy ott érjen az eső, mert szívesen kiállanék 24 órai esőt, csak látnám az eltikadt növényzet felüdülését.

A tekintetes szerkesztő urnak az „ugorkaszezon“-ban tartós jó egészséget kíván egy — ugorka helyett — besavanyodott vidéki levelező.

Vegyes hírek.

— **Hermann Ottó** kiváló természettudósunk a napokban barátja és tudóstársa Csató János alispán látogatására Nagy-Enyedre érkezett. A nagy tudós enyedi pihenését arra használja fel, hogy havasainkban a pásztoréletet tanulmányozza és tárgyakat gyűjtson a párisi kiállítás czéljaira. Eddig már megtekintette a ponori és remetei havasokat, jelenleg pedig a verespataki havasokban időzik.

— **Közgyűlés.** Nagy-Enyed város képviselete a tegnapi napon délelőtt tisztújító közgyűlést tartott Csató János alispán elnöklésével. Az igen látogatott közgyűlés a rég üresedésben levő városi főjegyzői állást töltötte be. A város főjegyzőjévé egyhangúlag Balogh Ferencz okleveles jegyzőt, vármegyei központi pénztári ellenőrt választotta meg. A város főjegyzőjében egy intelligens, lelkiismeretes, igen szép tehetségű, szorgalmas munkaerőt nyert. Mi ugy a választáshoz, mint a megválasztottnak gratulálunk.

— **Művészestély.** Szacsavay Sándor hangverseny-társasága szombaton tartotta hangversenyét és az minden tekintetben fényesen sikerült. Rizzi Margit k. a fenomenális szép hanganyagában gyönyörködtünk, Karacs Imre hasonlóan érvényesítette szép tenorját és Szacsavay Sándor átgondolt, mély tanulmányu szavalaival és reczitálásával sok tapost aratott, s Nagy Dezső czimbalomművész nagy technikájú, gyönyörű czimbalomjátékával gyönyörködtetett s a fiatal művész egy reményteljes és szép jövőnek néz elébe. Ez uton és egyidejűleg hozzuk tudomására t. olvasóinknak, hogy a hangverseny-társaság ma vasárnap este megismétli hangversenyét egészen új műsorral és jóvödelmének fele részét a helyben felállítandó „Bethlen“-szobor alapja javára felajánlotta. Nagy-Enyed városának hazafias közönsége, mely a szépet és nemesért lelkesülni szokott mindig, reméljük, most sem fogja megtagadni magát, és az itt időző hangverseny-társaság figyelmét, mely városunk kegyeletes és kulturális intézményeinek egyik legnemesebbike irányában nyilvánul meg, a szokásos lelkes és jóakaratu támogatással fogja honorálni.

— **Elhalt. körjegyző.** Papp Péter ponori körjegyző és a remetei kerület anyakönyvelője a mult napokban hosszas szenvedés után elhalt.

— **Uszodánk** kezd népesedni. Az utóbbi meleg napok eleven vízi életet teremtettek s maga az uszoda most elég jó karban van, ugy, hogy az igényeknek megfelel; hanem az semmi esetre sem ártana, hogy a nagyobb melegek beálltával, mikor a kereslet is fokozódik, hetenként két izben változtatnák vizét, mert akkor igazán egészen jó lenne. Hány, Enyednél nagyobb város lakói lennének szerencsések, ha ilyen uszodával rendelkeznének, azért hát ne szidjuk a magunkét, csak ha igazi ok van rá, és használjuk tömegesen.

— **Érdekes tűzoltási próba** folyt le elmúlt csütörtökön a baromvásár-téren. A helyi tűzoltó-egylet kezdeményezésére a Kittel czég képviselője bemutatta „Pyrosbest“ néven forgalomban levő, szabadalmazott tűzoltó szert és pedig meglepő szép eredménnyel. A bemutatott oltóanyag vízben oldva feltétlenül és gyorsan oltja a tüzet, bármily intenzív legyen is az s meg van azon előnye is, hogy azon égő tárgy, mely ezen anyaggal kevert vízzel kioltatik, ha közvetlen közelében dul is a tűz, egyhamar meg nem gyul ismét. Ha a tűz kis területen dül, bármily erős legyen is az, aránylag igen kis mennyiségű keverékkel kioltható hama-

rosan, természetesen nagy területen emészto tüzet épen ugy elolt, de ehhez már nagy mennyiségű anyag kívántatik. Ha a fecskendőt kezelő arczat, kezét a keverékkel meglocsolja, veszély nélkül közeledhet a tűzhöz és kezével is elfojthatja a tüzet minden sérülés nélkül. A pyrosbest mindeme jó tulajdonságát bemutatta a czég képviselője kátránnyal itatott máglyán, száraz rözse kötegen, petroleummal itatott szövet darabokon és az elért hatás valóban meglepő volt. Az érdekes mutatóanyagokat a kivonult tűzoltó egylet tagjain kívül a főispán, alispán és polgármesterrel élén, nagy közönség nézte végig s azon meggyőződéssel oszlott szét, hogy ez oltó szer szoba, pincze, raktár tüzeknél megbecsülhetetlen és tűzoltó-egyletnek, üzleti helyiségekben, telepeknél stb. igen nagy szolgálatot tesz.

— **Képviselek névjegyzéke.** A választás alá nem eső városi képviselek 1900. évi névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság ülést 1899. évi július 21-én délelőtt 9—12 óráig tartja meg a városi pénztár hivatalos helyiségében. Miről érdekeltek értesítettek. A városi tanácstól. Nagy-Enyeden, 1899. július hó 11-én. Kovács Gyula, polgármester.

— **Fogyasztási adók szedése.** Nagy-Enyed város képviseletestülete a folyó évi július 3-án tartott közgyűlésében 51. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozatával a városon elfogyasztandó bor, hus és szesz után fizetendő városi fogyasztási adópótlék tárgyában szabályrendeletet alkotott és ebben az állami fogyasztási adó a hus után 25%-ban, a bor után 20%-ban, a szesz után hektoliterfokokként 10 fillérben, s hol az alkohol-tartalom meg nem mérhető, literenként 8 fillérben állapította meg a városi fogyasztási adópótléket. Ezen határozat azzal hozatik köztudomásra, hogy az ellen 30 nap alatt felebbezéssel lehet élni. A városi tanácstól. Nagy-Enyeden, 1899. július hó 7-én. Kovács Gyula, polgármester.

— **Hirdetmény.** Nagy-Enyed város képviseletestülete folyó évi július 3-án tartott közgyűlésében 56. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozatával, név szerinti szavazás után, egyhangúlag kimondotta, miszerint a városi szervezeti szabályrendelet 144. §-ának a főjegyzői fizetésre vonatkozó részét oda módosítja, miszerint azt jövőre 1100 forint évi összegben állapítja meg. Ezen határozat azzal tétetik közzé, hogy az ellen 30 nap alatt felebbezni lehet. A városi tanácstól. Nagy-Enyeden, 1899. július 7-én. Kovács Gyula, polgármester.

— **Vendéglői botrány.** Elmult szerdán este utca csendjét felverő és egy ember brutális megverésében végződő botrány színtere volt az özvegy G a z s a S a m u n é fele vendéglő. Említett időben elutazni készült a vendéglőben hetek óta szállásoló és természetesen ugyanott költelező P r o h á s z k a S á n d o r fogtechnikus. A nálunk magyaroknál még mindig keleti módon szokásos baksis osztogatáskor a vendéglő szobaasszonya elégedetlen volt a neki juttatott összeggel s mert a szobaasszonyok nyelve köztudomás szerint nincsen leragadva, méltatlankodásának hangosan adott kifejezést, mely, egy vendéglő beléletében mindenestre szabályellenes eljárás Prohászkat annyira felbőszítette, hogy a szobaasszonyt nem a legvalogatottabb kifejezésekkel illette. Védelmére kelt azonban enuck, ugyancsak szokatlan módon, a vendéglősné, özv. G a z s a n é, kinek e közbelépés szintén egy pár, közhasználatban nem levő czímet juttatott a fogtechnikus részéről. A kardos vendéglősné rögtönös elégtételt szerzett magának egy hatalmas pofon alakjában s midőn a bántalmazott vendég ezt megtorolni akarta, összecsiszította a vendéglői személyzetet s kocsist, házi szolgát stb. nyájasan biztatott, hogy „üssétek!“ A szolgálatkész szolgálhad talán holtra veri a baksist marok száma osztogatni nem hajlandó vendéget, ha egy társadalmi életünkhöz legujabban tartozó correkt uri ember köze nem lép és vissza nem parancsolja a felabjagottakat. A páratlan botránynak természetesen megfelelő néző közönsége volt. Ennyi, sok oldalról nyert, meglehetősen egybehangzó értesülésünk. A kommentálások pro és kontra azután megszámlálhatatlanok, de azokba mi nem megyünk bele, a bíróság lesz hivatta kihámozni a teljes igazságot, mely elé az ügy igen helyesen tereltetett.*) Annyit azonban magunk részéről is megjegyzünk, hogy a szobaasszónlak rendezését nem a kapu között szokás lebonyolítani, — jóra való vendéglőben a baksist nem szokták követelni, s ha ez esetleg — mint jelen esetben állítatik — elég furcsán ki lenne kötve, azt is maga idejében rendezik s végül a vendéglő tulajdonosok általában és nők egyáltalán nem szoktak pofozkodni és hogy az ilyen jelenetek semmiképen nem szolgálnak az illető vendéglő jó hírnevének emelésére!

— **Pályázati hirdetmény.** A nagyenyedi m. kir. vinczellér-iskolában folyó évi október hó 1-én kezdődő 3 éves tanfolyamra 5 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyitattik. Pályázati feltételek: 1. Tizenhat évet betölt-

*) Ott is kellett volna kezdeni!

Szerkesztő.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az
ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis, mint eddig,
ezentul is Eszéken, felsőváros

Dienes C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtisz-
tátalanságokat biztosan el-
távolít.



1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
1 üveg „ Spitzer-mosdóvíz 40 „
1 darab „ Salvator-szappan 50 „
1 doboz „ lyoni rizspor
3 színben . . . 50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta . . . 60 kr.

Figyelmeztetés.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott véd-
jegyzet el van látva, és kértetik a t. közönség csakis DIENES-
féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1788 14-15

Sz. 732—899. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság a maros-
ludasi takarékpénztár végrehajtó javára Bartha István végrehajtást
szervező ellen 45 frt tőke, ennek 1896. évi július hó 8-ik napjától
járó 8% kamatai, 5 frt 10 kr eddigi már megállapított, ugy a jelen-
legi 8 frtban meghatározott, valamint az ezután felmerülő költsé-
gek s az ezzel csatlakoztatott nagyszabeni Albina takaréks és hitel-
intézet javára az istvánházi 166. sz. tjkvben bekezdett 229 frt
tőke s jár kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX.
t.-cz. 146, 156 és 167. §-ai alapján a gyulafehérvári kir. törvény-
szék (marosújvári kir. járásbíró) területén levő, az istvánházi 166.
sz. tjkvben felvett s Bartha István és Bartha Ferencz nevének álló 74,
75. hr. számú belsőségre 452 frt; az istvánházi 166. sz. tjkvben
Bartha István nevének álló 178. hr. sz. szántóra 59 frt; a 300 2,
301 2. hr. sz. szőlő és kaszálóra 29 frt; a 499 2. hr. sz. szántóra
41 frt; az 536. hr. sz. szántóra 3 frt; az 571. hr. sz. szántóra 23
frt; a 664. hr. sz. szántóra 8 frt; a 706. hr. sz. szántóra 2 frt; a
919. hr. sz. szántóra 13 frt; az 1067. hr. sz. kaszálóra 43 frt; az
istvánházi 155. sz. tjkvben ugyan Bartha István nevének álló 84/1,
84 2, 85 1. hr. sz. belsőségre 231 frt; a 172/3. hr. sz. szántóra 87
frt; a 286 2, 281 2. hr. sz. szőlő és kaszálóra 38 frt; a 418 3. hr. sz.
szántóra 19 frt; a 496. hr. sz. szántóra 19 frt; a 496 3. hr. sz.
szántóra 42 frt; a 897 3, 898. hr. sz. szántóra 23 frt; a 961 1. hr.
sz. szántóra 18 frt; az 1200 1. hr. sz. kaszálóra 87 frt; az 1013.
hr. sz. kaszálóra 4 frt; az 1139. hr. sz. kaszálóra 15 frt; az 1184.
hr. sz. kaszálóra 7 frt ezen megállapított kikiáltási árban el-
rendeli.

Az árverés 1899. évi augusztus hó 7-ik napján d. e. 10 órakor
Istvánháza község házában fog megtartatni, mikor is a fenti ingat-
lanok a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtó kivételével tartoznak a kikiál-
tási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333 88. M. számú rendelet 8.
§-ában felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése
előtt a kiküldött kezéhez bántépénzzel letenni vagy annak a bíróság-
nál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Maros-Ujvárt, 1899. április 5-én.

1855 1-1

Csegezy,
kir. bírós.

Szám 1477—899.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye alvinczi járásában a bor-
berekéi segédjegyzői és ezzel összekötött anyakönyv-
vezetői állásra ezennel pályázatot hirdetek s fel-
hívom ez állást elnyerni óhajtókat, hogy képesi-
tésüket, életkorukat, valamint eddigi alkalmazta-
tásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket
folyó évi augusztus hó 26-ig hozzám adják be.

Ez állással készpénzfizetés címén 500 frt s
dologi kiadás címén 75 frt, összesen 575 frt
javadalom van egybekötve.

A választás Alvincz község házában folyó évi
augusztus hó 28-án d. e. 9 órakor fog meg-
tartatni.

A járási főszolgabírótól.

Alvincz, 1899. július hó 5. én.

1851 2-3

Pongrácz,
főszolgabíró.

Sz. 739—899. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint tkvi hatóság a marosludasi ta-
karékpénztár végrehajtó javára Korodi István s társai végrehajtást
szervezők ellen 120 korona tőke, ennek 1897. évi december hó 22-ik
napjától járó 8% kamatai, 12 frt 90 kr eddigi már megállapított,
ugy a jelenlegi 8 frt 50 krban meghatározott, valamint az ezután
felmerülő költségek kielégítése végett a végrehajtási árverést az
1881. LX. 146. §. alapján a gyulafehérvári kir. törvényesék (maros-
újvári kir. bíróság) területén levő 77. számú tjkvben felvett s
Korodi István nevének álló 297 18. hr. sz. kaszálóra 9 frt, a 359, 360.
hr. sz. kaszálóra 58 frt, a 926. hr. sz. szántóra 6 frt, a 422/9/3. hr.
sz. erdőre 11 frt, az 507/2. hr. sz. szántóra 11 frt, az 539/3. hr.

sz. szántóra 10 frt, a 808/3. hr. sz. szántóra 8 frt, a 958/19/3. hr.
sz. kaszálóra 3 frt, a 983/1. hr. sz. kaszálóra 9 frt, az 1041/21/2.
hr. sz. kaszálóra 2 frt, az 1146/9/2. hr. sz. legelőre 4 frt, az 1174/1.
hr. sz. szántóra 9 frt, az 1310/2, 1311/2. hr. sz. szántóra 44 frt, az
1609/2. hr. sz. szőlőre 138 frt, az 1628/2 hr. sz. szántóra 95 frt,
az 1718/2. hr. sz. szántóra 9 frt, az 1757/106/2. hr. sz. legelőre 3
frt, az 1753/3 hr. sz. szántóra 8 frt, a 958/56/1. hr. sz. kaszálóra
2 frt, az 1757/58/2 hr. sz. legelőre 26 frt, az 1028/3. hr. sz. ka-
szálóra 6 frt kikiáltási árban elrendeli.

Az árverés 1899. évi augusztus hó 22-ik napján d. e. 10 órakor
Ozd község házában fog megtartatni, mikor is a fenti ingatlanok a
legnagyobb ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtó kivételével tartoznak a kikiál-
tási ár 10% készpénzben vagy a 3333 88. M. számú rendelet 8.
§-ában felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése
előtt a kiküldött kezéhez bántépénzzel letenni, vagy annak a bíróság-
nál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Maros-Ujvárt, 1899. április 7-én.

1860 1-1

Csegezy,
kir. bírós.

K A V É

Fiuméből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve:

1 zsák 4 kgr. Rió kávé jó ízű	4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű	5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű	5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé	6.12
1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé	6.80

elvámulva, bérmentve és csomagolva.
minden más költség nélkül.

Arjegyzéket és látkepes levelezőlapot kívánatra ingyen küld.

FRAELLI DEISINGER,
FIUME, szabad kikötő 34.

A magyarországi kávéosk bevérsárlási forrása

1841 8-16

Árlejtési hirdetmény.

A gyulafehérvári és fogarasi, Balázsfalván székelő görög katolikus érseki
szentszékeknek 1899. évi június hó 27-éről keltezett 3087. számú rendelete folytán
a vládházi (Alsófehér vármegye, nagyenyedi járás)

görög katolikus iskola újból építése

engedélyeztetett.

Az építkezési költségek 2136 frt 90 o. é. krajczárban lettek előirányozva.

Azonkívül az egyházközség a sajátjából szolgáltatja a megkívántató kő-, mész,
föveny-, víz- és tölgyfa-anyagot, valamint a Nagy-Enyedről szükségeltető, a vállal-
kozó által adandó anyagok fuvarozását is

Ezen építmények vállalkozás utáni biztosítása végett **f. 1899. évi július
hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Vládházán** a papilakon szóbeli és írás-
beli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

A tervek, költségvetés és árlejtési, illetve építési föltételek f. 1899. évi július
hó 14-étől fogva a fennebb említett vládházi gör. kath. papilakon megtekinthetők.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fent kitett napon és órában
az előirányzott összeg után számítandó 10% os bántépénzzel ellátva, a kifizetőt
helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli ajánla-
tukat a 10% bántépénznek melléklése mellett idején küldjék be.

A vládházi egyházközség gondnoksága (u. p. Nagy-Enyed).

1899. évi június hó 13-án.

Fodor Tráján

egyházgondnoksági elnök.

1-1 1865

Joanas Joan

egyházgondnok.

Bikszádi

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

A

KUTKEZELŐSÉG

BIKSZÁD

(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében,
több hirveves egyetemi orvos-tanár
és hirveves vidéki orvosok, hatásánál fogva, főlebe helyezik
a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyó-
gyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitünően
bevált idült és heveny légsőhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen.
Nagy konyhasótartalmánál fogva verhányás, tudócsucs-hurutnál és kez-
dődő gümőkőrnál, továbbá kitünő eredményt értek el a **BIKSZÁDI VIZ**
alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut,
máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomok-
ban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bán-
talmaknál, mint specíficum vált be.

Bikszádi viz bérlője s a sztojkaí viz főelárusítóí:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkaí

ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába

neveztek el *magyar karlsbadi*

betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, vala-
mint epekő bajoknál, nemkülönb *czukorbetegségnél*

alkalmazva, valóságos csodákat mivel kitünő hatásu a **SZTOJKAI**

ÁSVÁNYVIZ, a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok

és görvélykóros bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szén-

savtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint

kellemes üdítő ital pártját ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas

használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz

ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb

állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulaj-
donsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Főraktar:

2-10 1848

Cirner J. József urnál (Nagy-Enyed) és **Molnár Árpád** urnál (Abrudbánya.)

Sztojkaí

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

A

FORRÁSKEZELŐSÉG

SZTOJKA

(Szolnok-Doboka m.)